

O. Henry

Pseudonym **amerického spisovatele** Williama Sydneye Portera (11. 9. 1862 Greensboro, stát Severní Karolína – 5. 6. 1910 New York)

O. Henry pocházel z rodiny **lékaře**. Matka mu brzy zemřela, ale širší rodina jej přivedla k náruživému čtenářství i k počátkům vlastní literární tvorby. Získal pestré životní zkušenosti, vystřídal řadu zaměstnání, také pobýval na Divokém západě. V Texasu se r. 1887 oženil s o málo mladší Athol Estesovou z celkem bohaté rodiny. Narodily se jim dvě děti: syn, který však zemřel krátce po porodu, a dcera. O. Henry se v r. 1894 stal **novinářem**, ale v letech 1895 – 1896 byl obviněn ze zpronevěry v bance, kde dříve pracoval. Uprchl do **Střední Ameriky**, ovšem po čase se vrátil, aby byl nablízku své manželce, která onemocněla tuberkulózou. Athol r. 1897 zemřela a O. Henry byl odsouzen a 3 roky (1898 – 1901) strávil ve vězení. Tam se začal systematicky věnovat **povídkové tvorbě** a na svobodu vyšel jako nový spisovatel s pseudonymem O. Henry. Odstěhoval

se do **New Yorku**, protože ten nabízel širší čtenářské publikum, a tam se stal nejvýznamnějším americkým povídkářem všech dob. Psal v duchu **realismu**. Vytvořil si charakteristický styl blízký **Marku Twainovi**, kterého ovšem překonal **šíří záběru** co do témat, prostředí a postav.

O. Henry napsal během zhruba 10 let **téměř 400 povídek**, v nichž podal ucelený **portrét Spojených států na přelomu 19. a 20. století**, přičemž mnoho z jeho tvorby lze vztáhnout i na současnou americkou společnost. Jeho hrdinové představují širokou škálu typů od vykutálených podvodníků na Divokém západě přes dobytkaře z prerijských rančů až po novomanželky, novináře či policisty ve velkoměstě. O. Henry psal s přesvědčením, že **zajímavé**, často romanticky zbarvené či naopak duchaplně vtipné **příběhy** se mohou přihodit i **obyčejným lidem v jejich všedním životě**. Měl dar břitké charakterizační zkratky, anglosaského ironického humoru a dokázal navázat bezprostřední kontakt se čtenářem. To vše spolu s dovedností směřovat k překvapivým, ovšem smířlivým rozuzlením mu vyneslo značnou popularitu – v Americe i v zahraničí. Zařadil se **mezi nejlepší povídkáře světové literatury** – vedle francouzského **Guy de Maupassanta** a ruského **Antona Pavloviče Čechova**. O. Henryho povídky vycházely nejprve časopisecky, ale jejich obliba umožnila i jejich následná vydávání v knižních souborech.

Na vrcholu své popularity však O. Henry pociťoval únavu z přepracování a stres z naléhání redakcí na nové a nové příběhy; z obtížné situace hledal únik v alkoholu. Z krize jej nevyvedlo ani nové manželství (od r. 1907) – s kamarádkou z dětství Sallie Colemanovou, která se nyní také věnovala spisovatelství. V r. 1908 se O. Henryho zdraví začalo rapidně zhoršovat a od r. 1909 manželé žili odděleně. V r. 1910 O. Henry zemřel na cirhózu jater, cukrovku a srdeční potíže.

Poznámka na okraj: V jedné povídce, v níž čerpal inspiraci ze svého útěkového pobytu v Hondurasu, použil O. Henry pro charakteristiku tamních poměrů pojem **banánová republika**. Výraz vešel do světové slovní zásoby jako termín pro malou, vnitřně nestabilní tropickou zemi, která má úzce zaměřenou agrární ekonomiku, korupční militaristické vlády a často je hospodářsky i politicky využívána pro velmocenské zájmy především Spojených států.

Některá díla:

Mnohé z O. Henryových povídek vyšly **v českém překladu ve výběrech**, z nichž jsou nejznámější **Romance čumilů** (1961), **Zpověď humoristova a jiné povídky** (1972), **Vrťkáva štěstěna aneb Jak se Gladys činila a jiné povídky** (1981), **Jaro na jídelním lístku** (1988), **Harlemská tragédie a jiné povídky** (1995), **Paměti žlutého psa a jiné povídky** (1995), **Muž ve vyšším postavení** (1999).

<http://www.findagrave.com/cgi-bin/fg.cgi?page=pv&GRid=772&PIpi=387601>